

До протоколу № 182
від 16 липня 2025 року

ВИСНОВОК

**до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення господарської діяльності»
(реєстр. № 13325 від 30.05.2025)**

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. розглянув у межах предметів свого відання 16 липня 2025 року на засіданні (протокол № 182) проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення господарської діяльності» (реєстр. № 13325 від 30.05.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, і зазначає таке.

Головним комітетом з розгляду законопроекту визначено Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування.

У пояснювальній записці до законопроекту визначено, що його розроблено з метою створення сприятливого середовища для розвитку бізнесу та зниження адміністративного навантаження на підприємців шляхом скасування неефективних, інституційно застарілих норм законодавства щодо державного регулювання господарської діяльності.

Відтак, для досягнення мети законопроектом пропонується:

скасувати 63 застарілі, дублюючі та неактуальні норми, які містять інструменти державного регулювання господарської діяльності, зокрема, у сферах охорони здоров'я, охорони атмосферного повітря, водного господарства, агропромислового комплексу, лісового, мисливського, рибного господарств, тваринного світу, будівництва, вибухових матеріалів промислового призначення, зовнішньо-економічної діяльності, інвестиційної політики, культурної спадщини, інноваційної діяльності, освіти, кінематографії тощо.

Комітет у межах предметів свого віддання зазначає, що законопроектом передбачено:

1) виключення частини шостої статті 26 Закону України «Про позашкільну освіту», у якій зазначено, що ліцензування освітньої діяльності може здійснюватися за рішенням засновника (засновників) закладу позашкільної освіти; ліцензування, контроль за дотриманням ліцензійних умов, видача та

припинення дії ліцензій на освітню діяльність здійснюються у порядку, визначеному законодавством.

2) внесення змін до частини третьої статті 31 Закону України «Про вищу освіту», виклавши її у такій редакції:

«3. Утворення в Україні закладів вищої освіти за участю іноземних фізичних та юридичних осіб, закладами вищої освіти іноземних країн своїх структурних підрозділів на території України здійснюється за умови отримання ліцензії на відповідну діяльність у порядку, встановленому цим Законом, та за умови, що засновниками та/або кінцевими бенефіціарними власниками не є резиденти держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором».

Варто відзначити, що у чинній редакції частини третьої статті 31 Закону України «Про вищу освіту» зазначено, що утворення в Україні закладів вищої освіти за участю іноземних фізичних та юридичних осіб, закладами вищої освіти іноземних країн своїх структурних підрозділів на території України здійснюється за умови отримання дозволу центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки. Такі заклади вищої освіти та їхні структурні підрозділи діють на території України виключно за умови отримання ліцензії на відповідну діяльність у порядку, встановленому цим Законом.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України (далі – ГНЕУ) висловило зауваження та пропозиції до законопроекту.

ГНЕУ вважає, що засновнику (засновникам) закладу позашкільної освіти варто залишити відповідне право приймати рішення щодо проведення ліцензування провадження освітньої діяльності у сфері позашкільної освіти з метою встановлення спроможності здобувача ліцензії (ліцензіата) провадити відповідну освітню діяльність, тобто не виключати із частини шостої статті 26 Закону України «Про позашкільну освіту» положення про ліцензування освітньої діяльності у сфері позашкільної освіти (яке не носить обов'язкового характеру, а здійснюється за бажанням засновника закладу позашкільної освіти).

ГНЕУ звертає увагу на те, що, з огляду на специфіку такої діяльності як народна медицина (цілительство), яка обумовлюється, насамперед, тим, що лікування людини здійснюється особами, які, як правило, не мають спеціальної медичної освіти, скасування з Основ законодавства України про охорону здоров'я статті 74¹ (надання дозволу на зайняття народною медициною (цілительством) призведе до безконтрольної діяльності відповідних «цілителів», що може збільшити ризики заподіяння шкоди здоров'ю людини.

Міністерство освіти і науки України не має пропозицій та зауважень до тексту законопроекту.

Міністерство аграрної політики та продовольства України підтримує законопроект.

Міністерство охорони здоров'я України повідомляє про відсутність пропозицій та зауважень до проекту Закону.

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України повідомляє про відсутність пропозицій та зауважень до законопроекту.

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України надало пропозиції та зауваження до законопроекту, зокрема:

залишити без змін статтю 12 Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи», зокрема, на період дії воєнного стану;

передбачити розроблення проекту нормативно-правового акту Кабінету Міністрів України про внесення змін до Порядку видачі спеціальних дозволів на провадження окремих видів діяльності на території зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.12.2000 № 1869, для створення електронної дозвільної платформи для суб'єктів господарювання, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи;

запропоновані законопроектом зміни до статті 75 Водного Кодексу України потребують приведення у відповідність до вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», зокрема, слова «планова діяльність» замінити словами «планована діяльність».

Міністерство розвитку громад та територій України повідомляє про відсутність зауважень до зазначеного законопроекту.

Національна академія наук України (далі – НАН України) надала висновки, підготовлені в ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова НАН України» та Інституті правотворчості та науково-правових експертиз НАН України, в яких зазначено, що законопроект потребує доопрацювання з урахуванням висловлених зауважень, зокрема:

передчасним є виключення частини шостої статті 26 «Фінансово-господарська діяльність закладу позашкільної освіти» Закону України «Про позашкільну освіту» щодо ліцензування освітньої діяльності закладу позашкільної освіти, адже ліцензування і дотримання ліцензійних умов дозволяє гарантувати збереження життя і здоров'я дітей, їх належний розвиток і соціалізацію;

не виключати абзац 3 частини другої статті 55 Водного кодексу України щодо підстав для припинення права спеціального водокористування відносно «визнання водного об'єкта таким, що має особливе державне значення, наукову, культурну чи лікувальну цінність», а замінити на «віднесення водного об'єкту до категорії лікувальних відповідно до статті 62 Водного кодексу України».

Національна академія аграрних наук України зазначила, що законопроект потребує суттєвого доопрацювання у напрямі доповнення нормами щодо ветеринарного контролю при здійсненні міжнародної торгівлі чутливою сільськогосподарською продукцією, збереження обов'язковості наукового обґрунтування та експертизи під час вилучення видів із природного середовища, а також розроблення компенсаторних чи превентивних екологічних механізмів, пов'язаних із адаптацією аграрного сектора економіки нашої країни до наслідків кліматичних змін.

Національна академія медичних наук України вважає недоцільним скасування:

державної реєстрації небезпечних факторів, яка на сьогодні здійснюється відповідно до статті 47 розділу VI Закону України «Про систему громадського здоров'я» та Постанови Кабінету Міністрів України від 21.05.2025 № 588 і поширюється на всі індивідуальні хімічні та біологічні небезпечні фактори – хімічні речовини та речовини біологічного походження, оскільки це сприятиме потраплянню на територію України речовин з невідомими чи сумнівними характеристиками, які здатні негативно впливати на здоров'я населення;

погодження про можливість використання земель і водойм, розташованих у санітарно-захисних зонах атомних електростанцій, з народногосподарською метою, адже ці зони створені не лише для захисту зазначених об'єктів, а, насамперед, для захисту населення у разі виникнення аварійних ситуацій, що особливо актуально в теперішніх умовах України.

Національна академія мистецтв України надала пропозиції до законопроекту, зокрема:

абзац 8 підпункту 2 пункту 9 розділу I законопроекту викласти у такій редакції: «створення, належне функціонування та ведення Державного реєстру національних фільмів»;

абзац 4 підпункту 1 пункту 16 розділу I законопроекту уточнити та викласти у такій редакції: «Забороняється робити написи, позначки безпосередньо на пам'ятці, в межах її території без дотримання Порядку встановлення та утримання охоронних дощок та охоронних знаків на нерухомих пам'ятках, зокрема – правил встановлення та утримання охоронних дощок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок на пам'ятках або в межах їхніх територій, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони культурної спадщини»;

уточнити текст підпункту 3 пункту 16 розділу I законопроекту «...здійснення написів, позначок безпосередньо на пам'ятці, в межах її території без дотримання Порядку встановлення та утримання охоронних дощок та охоронних знаків на нерухомих пам'ятках, зокрема визначених правил встановлення та утримання охоронних дощок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок на пам'ятках або в межах їхніх територій».

Національна академія педагогічних наук України не надала пропозицій та зауважень до законопроекту.

Національна академія правових наук України надіслала висновок з пропозиціями і зауваженнями, підготовлений фахівцями Науково-дослідного інституту правового забезпечення інноваційного розвитку Національної академії правових наук України, зокрема щодо доопрацювання запропонованої законопроектом редакції частини десятої статті 8 шляхом збільшення терміну використання коштів цільових субсидій, зарахованих при реалізації проектів технологічного парку на спеціальний рахунок технологічного парку (або керівного органу технопарку).

Державна служба якості освіти України звертає увагу на потенційні ризики, пов'язані з виключенням норми у частині третій статті 31 Закону

України «Про вищу освіту» щодо необхідності отримання дозволу центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки на утворення закладів вищої освіти за участю іноземних фізичних та юридичних осіб. Таке вилучення суперечить принципу забезпечення якості освіти та унеможливорює належну перевірку інформації про засновників таких закладів та цілі їх діяльності на території України, що може нести загрози національній безпеці, особливо в контексті гібридних загроз та поширення дезінформації під виглядом освітніх ініціатив.

Відтак, Державна служба якості освіти України вважає за доцільне зберегти чинний порядок, який передбачає отримання дозволу центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки на етапі утворення закладів вищої освіти за участю іноземних суб'єктів.

На засіданні підкомітету з питань вищої освіти від 14.07.2025 було розглянуто законопроект реєстр. № 13325 та надані до нього експертні висновки, і прийнято рішення за результатами розгляду на засіданні Комітету з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати Верховній Раді України прийняти зазначений законопроект за основу.

Заслухавши інформацію директора департаменту регуляторної політики та підприємництва Міністерства економіки України О.Палазова та широко обговоривши це питання, Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій **ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення господарської діяльності» (реєстр. № 13325 від 30.05.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Направити цей висновок, а також висновки Державної служби якості освіти України, Національної академії наук України, Національної академії аграрних наук України, Національної академії медичних наук України, Національної академії мистецтв України, Національної академії правових наук України до Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування, визначеного головним з підготовки цього законопроекту.

Голова Комітету

Сергій БАБАК